

DE FOREL

ill: Carl Brenders

Foto: Ad Hoogenboezem

Om te kunnen (over) leven hebben forellen helder, koud en snelstromend water nodig, dat bovendien zuurstofrijk moet zijn. Daarom houden zij zich meestal op in rivieren en beken, bij voorkeur in de buurt waar deze ontspringen, de bovenloop. Enkele soorten en rassen komen ook in meren en in zee voor.

Het woongebied heeft grote invloed op de grootte en het uiterlijk van deze salmoniden/zalmachtigen. De kleinste forellen van c. 20 cm leven b.v. in bergbeken. Zij worden beekforellen genoemd.

De zeeforel, een andere soort, brengt de eerste 3 tot 4 jaar van zijn leven door in rivieren en beken. Hij bereikt een lengte van c. 65 cm en weegt dan ongeveer 20 kg. In de paaitijd keert hij terug naar zijn oorspronkelijke rivier.

De forel kan - afhankelijk van de soort - wel 1 meter lang worden en meer dan 15 kg wegen. Forellen kunnen c. 7 jaar oud worden.

Forellen leven vooral van insecten en kleine vissen. In de zomer vormen allerlei insecten een belangrijk bestanddeel van het voedsel. Deze insecten kunnen zich boven of onder water bevinden. Jonge forellen eten veel kleine visjes. Vooral elritsen zijn geliefd. Forellen reageren snel en kunnen in 1/20 seconde een snelheid van c. 8 km per uur bereiken. Deze snelle start overrompelt vrijwel iedere prooi. Ook handig natuurlijk om vijanden te ontlopen.

Jonge forellen worden gejaagd door ijsvogel, waterspreeuw, grote gele kwikstaart en waterspitsmuis. Let op: bij forellen komt ook kannibalisme voor. Grote forellen zijn het doelwit van vissers en helaas ook van de aalscholver. Deze vogel betekent een regelrechte ramp voor de visstand. Vroeger werden forellen ook het slachtoffer van otter en visarend. Forellensoorten, die in de grotere meren en in zee leven, worden ook wel het slachtoffer van roofvissen.

De sluiting van het visseizoen eind september betekent tevens het begin van de paaitijd. Vanaf oktober zwemt de forel naar zijn paaigebied. Gedurende de maanden november, december en januari zet het vrouwtje duizenden eitjes af op de grindbodem. Bij pas uitgekomen larven kun je de dooierzak zien met voldoende voedsel om de eerste dagen door te komen. Er worden heel veel larven geboren, maar slechts een heel klein deel zal uitgroeien tot een grote forel.

Tot zover enkele wetenswaardigheden over de forel.

AD HOOGENBOEZEM